

Уругвайски кръг от Многостранните търговски преговори (1986 - 1994) - приложение 1 - приложение 1А - Споразумение за техническите пречки пред търговията (СТО - ГАТТ 1994)

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ТЕХНИЧЕСКИТЕ ПРЕЧКИ ПРЕД ТЪРГОВИЯТА

Страните членки,

Като отчита, резултатите от Уругвайския кръг на многостранните търговски преговори;

Като желаят, да способстват за постигането на целите на ГАТТ (1994);

Като признава, важния принос в това отношение на международните стандарти и системи за оценяване на съответствието чрез подобряване ефективността на производството и улесняване провеждането на международната търговия;

Като желае, във връзка с това да насърчат разработването на такива международни стандарти и системи за оценяване на съответствието;

Като желае, независимо от това да гарантират, че техническите регламенти и стандарти, включително изискванията за опаковка, маркировка и етикетировка, и процедурите за оценяване на съответствието с техническите регламенти и стандарти няма да създават ненужни пречки пред международната търговия;

Като признава, че никоя страна не трябва да бъде възпрепятствана да предприема мерки, необходими за осигуряване качеството на нейния износ или за защита на живота и здравето на човека, на животните или растенията и на околната среда или за предотвратяване на практиките на въвеждане в заблуда на нива, каквито страната смята за подходящи, при условие че е спазено изискването те да не се прилагат по начин, който представлява оспорима или необоснована дискриминация между страни, в които преобладават едни и същи условия, или прикрито ограничение на международната търговия и иначе са в съответствие с разпоредбите на това споразумение;

Като признава, че на нито една страна не трябва да се пречи да предприема мерки, необходими за защита на нейни съществени интереси в областта на сигурността;

Като признава приноса, който международната стандартизация може да окаже за трансфера на технологии от развитите към развиващите се страни;

Като признава, че развиващите се страни могат да срещнат специфични трудности при формулирането и прилагането на технически регламенти и стандарти и процедури за оценяване на съответствието с техническите регламенти и стандарти и като желаят да помогнат на усилията им в това отношение;

се споразумяват, както следва:

Член 1

Общи разпоредби

1.1. Общите термини за стандартизация и процедурите за оценяване на съответствието обикновено следва да имат значението, дадено им от дефиниции, приети в системата на Организацията на обединените нации и от международни органи по стандартизация, като се има предвид контекста им и предметът и целите на настоящото споразумение.

1.2. Независимо от това за целите на настоящото споразумение се прилага значението на термините, дадено в приложение № 1.

1.3. Всички стоки, включително промишлените и селскостопанските продукти, следва да бъдат обект на разпоредбите на това споразумение.

1.4. Спецификации за покупки, подготвени от държавните органи по изискванията за производство или потребление от държавни органи, не са обект на разпоредбите на това споразумение, а се разглеждат в Споразумението за държавните поръчки съобразно неговия обхват.

1.5. Разпоредбите на това споразумение не се отнасят до санитарни и фитосанитарни мерки, както са определени в приложение А към Споразумението за прилагане на санитарните и фитосанитарните мерки.

1.6. Всички препратки в това споразумение към технически регламенти, стандарти и процедури за оценяване на съответствието следва да се тълкуват като включващи всякакви изменения и допълнения в тях и всякакви допълнения към правилата или техния продуктов обхват освен изменения, допълнения и добавки от незначителен характер.

ТЕХНИЧЕСКИ РЕГЛАМЕНТИ И СТАНДАРТИ

Член 2

Подготвяне, приемане и прилагане на технически регламенти от органи на централната власт

По отношение на техните органи на изпълнителната власт:

2.1. Страните членки следва да гарантират, че по отношение на техническите регламенти на продуктите, внесени от територията на която и да било страна членка, ще бъде предоставено не по-малко благоприятно третиране от това за подобни продукти от местен произход и за подобни продукти с произход от която и да било друга страна.

2.2. Страните членки следва да гарантират, че техническите регламенти не се подготвят, приемат или прилагат с цел или по начин, създаващи ненужни пречки пред международната търговия. За тази цел техническите регламенти не трябва да бъдат по-ограничителни по отношение на търговията, отколкото е необходимо за постигане на законна цел, като се имат предвид рисковете, които би създадо непостигането на такава цел. Такива законни цели, *inter alia*, са: изисквания на националната сигурност; предотвратяването на практиките на въвеждане в заблуда; защита на здравето или безопасността на човека, на живота или здравето на животните и растенията или защита на околната среда. При оценката на такива рискове съответните елементи, които трябва да се имат предвид, *inter alia*, са: наличната научна и техническа информация, съответната технология за обработка или предвижданата крайна употреба на продуктите.

2.3. Техническите регламенти не трябва да продължават да се прилагат, ако обстоятелствата или целите, които са предизвикали приемането им, вече не съществуват, или ако променените обстоятелства или цели могат да бъдат разглеждани по начин, който ограничава търговията в по-малка степен.

2.4. Когато са необходими технически регламенти и съществуват съответни международни стандарти или завършването им е непосредствено предстоящо, страните членки следва да ги използват като цяло или техни отделни части за база за своите технически регламенти, освен ако такива международни стандарти или съответните части от тях биха били неефективно или неподходящо средство за постигане на преследваните законни цели, например поради фундаментални климатични или географски фактори или фундаментални технологични проблеми.

2.5. Страна членка, която подготвя, приема или прилага технически регламент, с който може да се окаже значително влияние върху търговията на други страни членки, по молба на друга страна членка следва да обясни основанията за такъв технически регламент, съгласно разпоредбите на алинеи от 2 до 4. Когато един технически регламент се подготвя, приема или прилага за една от законните цели, изрично посочени в алинея 2, и е съобразен със съответните международни стандарти, се приема по презумпция до опровергаването ѝ, че не създава излишни пречки пред международната търговия.

2.6. С оглед да се хармонизират техническите регламенти на колкото е възможно по-широка основа страните членки следва да участват пълноценно в рамките на своите ресурси при подготвянето на международни стандарти от съответните международни органи по стандартизацията относно продукти, за които те или са приели, или очакват да приемат технически регламенти.

2.7. Страните членки следва да разглеждат в положителен смисъл приемането като еквивалентни на техническите регламенти на други страни членки, дори ако тези регламенти се различават от техните собствени, при условие че бъдат убедени, че тези регламенти адекватно постигат целите на собствените им регламенти.

2.8. Когато е уместно, страните членки следва да специфицират технически регламенти въз основа на изисквания за продукта по отношение на доброто му функциониране, а не на характеристики на дизайна или описателни характеристики.

2.9. Когато не съществува съответен международен стандарт или техническото съдържание на предложения технически регламент не е в съответствие с техническото съдържание на съответните международни стандарти и ако техническият регламент е в състояние да окаже значително влияние върху търговията на други страни членки, страните членки следва да:

2.9.1. публикуват на предварителен подходящ етап съобщение в издание по такъв начин, че да дадат възможност на заинтересуваните страни в други страни членки да се запознаят с него, с което съобщават, че предлагат въвеждането на конкретен технически регламент;

2.9.2. нотифицират чрез Секретариата останалите страни членки за продуктите, които включва предложеният технически регламент, заедно с кратко описание на неговата цел и обосновка. Такива нотификации се

правят на предварителен подходящ етап, когато все още могат да се въведат изменения и допълнения и могат да се имат предвид забележки;

2.9.3. предоставят, при поискване, на останалите страни членки подробности или копия от предложения технически регламент и когато е възможно, да посочват частите от него, които по същество се отклоняват от съответните международни стандарти;

2.9.4. дават възможност на останалите страни членки, без дискриминация, в приемливи срокове да представят писмените си забележки; при поискване да обсъждат тези забележки; да имат предвид тези писмени забележки и резултатите от обсъждането им.

2.10. При условията на разпоредбите по алинея 9, когато възникнат или съществува заплаха от възникване на неотложни проблеми, свързани с безопасността, здравето, опазването на околната среда или националната сигурност на страна членка, тази страна членка може да пропусне онези от етапите, изброени в алинея 9, които счита за необходимо, при условие че страната членка при приемането на техническия регламент:

2.10.1. чрез Секретариата незабавно нотифицира останалите страни членки относно конкретния технически регламент и продуктите, включени в него, с кратко описание на целта и обосновката за приемането на техническия регламент, включително и характера на неотложните проблеми;

2.10.2. при поискване предоставя на останалите страни членки копия от техническия регламент;

2.10.3. без дискриминация дава възможност на останалите страни членки да представят писмените си забележки; при поискване обсъжда тези забележки; взема предвид тези писмени забележки и резултатите от обсъждането им.

2.11. Страните членки следва да осигурят незабавното публикуване на всички приети технически регламенти или предоставянето им по такъв начин, че да дадат възможност на заинтересуваните страни в останалите страни членки да се запознаят с тях.

2.12. Освен при неотложните обстоятелства, посочени в алинея 10, страните членки следва да оставят разумен период от време между публикуването на техническите регламенти и влизането им в сила с цел да дадат време на производителите в страни членки износителки и особено в развиващи се страни членки да адаптират своите продукти или методи на производство към изискванията на страната членка вносител.

Член 3

Подготвяне, приемане и прилагане на технически регламенти от местни органи на управление и неправителствени организации

Що се отнася до техните местни органи на управление и неправителствени организации на тяхна територия:

3.1. Страните членки следва да предприемат такива достъпни за тях разумно обосновани мерки, с които да осигурят спазване на разпоредбите на член 2 от страна на такива органи, с изключение на задължението за нотифициране по член 2, алинеи 9.2 и 10.1.

3.2. Страните членки следва да гарантират, че в съответствие с разпоредбите на член 2, алинеи 9.2 и 10.1 ще бъдат представени нотификации относно техническите регламенти на местните органи на управление, които са на ниво непосредствено под това на централната власт, в страните членки, като отбелязват, че не трябва да се изисква нотификация за технически регламенти, чието техническо съдържание по същество е същото като това на нотифицирани преди това технически регламенти на органи на централната власт на засегнатата страна членка.

3.3. Страните членки могат да изискват връзката с други страни членки, включително нотификациите, предоставянето на информация, забележките и обсъжданията, посочени в член 2, алинеи 9 и 10, да става чрез органите на централната власт.

3.4. Страните членки не трябва да предприемат мерки, които изискват или насърчават местни органи на управление или неправителствени организации на тяхна територия да действат по начин, несъвместим с разпоредбите на член 2.

3.5. Страните членки са изцяло отговорни по това споразумение за спазването на всички разпоредби на член 2. Страните членки следва да формулират и осъществяват положителни мерки и механизми в подкрепа на спазването на разпоредбите на член 2 от органи, различни от тези на централната власт.

Член 4

Подготвяне, приемане и прилагане на стандарти

4.1. Страните членки следва да гарантират, че техните централни органи по стандартизация приемат и спазват Кодекса на добрата практика при подготвяне, приемане и прилагане на стандарти, в приложение 3 към това споразумение (наричан в това споразумение „Кодекс на добрата практика“). Те следва да предприемат такива разумно обосновани мерки, каквито са възможни за тях, за да гарантират, че местните органи по стандартизация и неправителствените организации по стандартизация на тяхна територия, както и регионалните органи по стандартизация, на които те или един или повече органи на тяхна територия са членове, приемат и спазват този Кодекс на добрата практика. В допълнение страните членки не трябва да предприемат мерки, които имат ефект, пряко или косвено, на изискване или насърчаване на органите по стандартизация да действат по начин, несъвместим с Кодекса на добрата практика. Задълженията на страните членки във връзка със спазване на разпоредбите на Кодекса на добрата практика от страна на органите по стандартизация следва да бъдат изпълнявани независимо от това, дали органът по стандартизация е приел Кодекса на добрата практика.

4.2. Органите по стандартизация, които са приели и спазват Кодекса на добрата практика, следва да бъдат признати от страните членки като спазващи принципите на настоящото споразумение.

СЪОТВЕТСТВИЕ НА ТЕХНИЧЕСКИТЕ НАРЕДБИ И СТАНДАРТИ

Член 5

Процедури за оценяване на съответствието от органите на централната власт

5.1. Страните членки следва да гарантират, че в случаите, когато се изисква положително становище за съответствие с техническите регламенти или стандарти, техните органи на централната власт прилагат следните разпоредби по отношение на продукти с произход от териториите на други страни членки:

5.1.1. процедурите за оценяване на съответствието се подготвят, приемат и прилагат така, че да предоставят достъп на доставчици на подобни продукти с произход от територии на други страни членки при условия не по-малко благоприятни от тези, предоставяни на доставчици на подобни продукти от местен произход или с произход от която и да било друга страна, при сравнима ситуация; достъпът включва правото на доставчиците да бъде извършено оценяване на съответствието по правилата на процедурата, включително когато е предвидена от тази процедура възможността

действията за оценяване на съответствието да се извършват на мястото, където се намират съоръженията и да се получава знакът на системата;

5.1.2. процедурите за оценяване на съответствието не се подготвят, приемат или прилагат с оглед на или по начин, създаващ излишни пречки пред международната търговия. Това означава, *inter alia*, че процедурите за оценяване на съответствието не трябва да бъдат по-строги или да се прилагат по-строго, отколкото е необходимо, за да се осигури на страната членка вносител необходимата увереност, че продуктите отговарят на прилаганите технически регламенти или стандарти, като се имат предвид рисковете, които биха възникнали при несъответствие.

5.2. При прилагането на разпоредбите на алинея 1 страните членки следва да гарантират, че:

5.2.1. процедурите за оценяване на съответствието се предприемат и извършват колкото е възможно по-бързо и по начин не по-малко благоприятен за продукти с произход от териториите на други страни членки, отколкото за подобни местни продукти;

5.2.2. стандартният период за провеждане на всяка процедура за оценяване на съответствието се публикува или очакваният период на обработка се съобщава на кандидата при поискване; при получаване на молба компетентният орган незабавно проучва доколко документацията е пълна и информира кандидата точно и изчерпателно за всички пропуски; компетентният орган предава на кандидата колкото е възможно по-скоро резултатите от оценяването точно и изчерпателно, така че да могат да бъдат предприети, ако е необходимо, действия за коригиране; дори когато молбата има някакви пропуски, компетентният орган извършва, доколкото практически е възможно, оценяване на съответствието, ако кандидатът помолви за това; при поискване кандидатът се информира и за етапа на процедурата, като получава и обяснение за евентуалните забавяния;

5.2.3. изискванията за информация са ограничени до необходимата степен за оценяване на съответствието и определяне на таксите;

5.2.4. се спазва поверителността на информацията относно продукти с произход от териториите на други страни членки, произтичаща или предоставена във връзка с такива процедури за оценяване на съответствието по същия начин, както за местните продукти, така че да бъдат защитени законните търговски интереси;

5.2.5. всякакви такси, наложени за оценяване на съответствието на продукти

с произход от териториите на други страни членки, са равностойни по отношение на такси, налагани за оценяване на съответствието на подобни продукти от местен произход или произхождащи от друга страна, като се имат предвид разходите за комуникации, транспорт и други разходи, възникващи поради разлика в местоположението на съоръженията на кандидата и органа за оценяване на съответствието;

5.2.6. разположението на съоръженията, използвани при процедурите за оценяване на съответствието, и подборът на мостри не са такива, че да предизвикват излишни неудобства за кандидатите или техни агенти;

5.2.7. когато спецификациите на един продукт се променят след определяне на съответствието му с прилаганите технически регламенти или стандарти, процедурата за оценяване на съответствието на модифицирания продукт се ограничава до това, което е необходимо за определяне дали съществува съответната увереност, че продуктът все още отговаря на въпросните технически регламенти или стандарти;

5.2.8. съществува процедура за преглед на жалби относно действието на процедурата за оценяване на съответствието и за предприемане на действия за коригиране при основателна жалба.

5.3. Нищо съгласно разпоредбите на алинеи 1 и 2 няма да възпрепятства страните членки да извършват оправдани проверки на място на собствената си територия.

5.4. В случаи, когато се изисква положително удостоверяване, че продуктите отговарят на техническите регламенти или стандарти и съществуват съответни правила или препоръки, издадени от международни органи по стандартизация, или предстои тяхното завършване, страните членки обезпечават използването им или използването на съответни части от тях от органите на централната власт като база за своите процедури за оценяване на съответствието, освен когато, при поискване, се представи надлежно обяснение, че такива насоки или препоръки или съответните части от тях са неподходящи за засегнатите страни членки, *inter alia*, поради причини, като: изисквания на националната сигурност; предотвратяване на практиките на измама; защита на здравето или безопасността на човека, живота и здравето на животните или растенията или опазване на околната среда; фундаментални климатични или други географски фактори; фундаментални технологични или инфраструктурни проблеми.

5.5. С оглед хармонизирането на процедурите за оценяване на съответствието на възможно по-широка основа страните членки вземат максимално участие в рамките на своите ресурси при подготвянето от

съответните международни органи по стандартизация на правила и препоръки за процедури за оценяване на съответствието.

5.6. Когато не съществува съответно правило или препоръка, издадени от международен орган по стандартизация, или техническото съдържание на предложена процедура за оценяване на съответствието не отговаря на съответните правила и препоръки, издадени от международни органи по стандартизация, и ако процедурата за оценяване на съответствието може да окаже значителен ефект върху търговията на други страни членки, страните членки следва:

5.6.1. да публикуват на предварителен подходящ етап съобщение в издание по такъв начин, че да дадат възможност на заинтересуваните страни в други страни членки да се запознаят с тяхното предложение за въвеждане на конкретна процедура за оценяване на съответствието;

5.6.2. чрез Секретариата да нотифицират останалите страни членки за продуктите, които са засегнати от предложената процедура за оценяване на съответствието заедно с кратко описание на нейната цел и обосновка. Такива нотификации се правят на предварителен подходящ етап, когато все още могат да се внесат изменения и допълнения и могат да се имат предвид забележките;

5.6.3. да предоставят на останалите страни членки, при поискване, подробности или копия от предложената процедура и когато е възможно, да посочват части, които се различават по същество от съответните правила или препоръки, издадени от международни органи по стандартизация;

5.6.4. да определят приемливи срокове, без дискриминация, за останалите страни членки да представят писмените си забележки; обсъждат тези забележки при поискване и имат предвид тези писмени забележки и резултатите от обсъждането им.

5.7. Според разпоредбите във въведението на алинея 6, когато възникнат или съществува заплаха от възникване на неотложни проблеми, свързани с безопасността, здравето, опазването на околната среда или националната сигурност на страна членка, тази страна членка може да пропусне тези от етапите, изброени в алинея 6, които счита за необходимо, при условие, че страната членка при приемането на процедурата трябва:

5.7.1. чрез Секретариата да уведомява незабавно останалите страни членки за конкретната процедура и засегнатите от нея продукти с кратко описание на целта и обосновката за приемането на процедурата, включително и

естеството на неотложните проблеми;

5.7.2. да предоставя на останалите страни членки, при поискване, копия от правилата на процедурата;

5.7.3. да даде възможност на останалите страни членки, без дискриминация, да представят писмените си забележки; да обсъжда тези забележки при поискване, да взема предвид тези писмени забележки и резултатите от обсъждането им.

5.8. Страните членки следва да осигурят незабавното публикуване на всички приети процедури за оценяване на съответствието или предоставянето им по такъв начин, че да дадат възможност на заинтересуваните страни в останалите страни членки да се запознаят с тях.

5.9. Освен при неотложните обстоятелства, посочени в алинея 7, страните членки следва да определят приемлив период между публикуването на изискванията относно процедурите за оценяване на съответствието и влизането им в сила с цел да дадат време на производителите в страни членки износители и особено в развиващи се страни членки да адаптират своите продукти или методи на производство към изискванията на страната членка вносител.

Член 6

Признаване на оценяването на съответствието от органите на централната власт

По отношение на техните органи на централната власт:

6.1. Без да се накърнява действието на разпоредбите на алинеи 3 и 4, страните членки следва да осигурят, когато е възможно, приемането на резултатите от процедурите за оценяване на съответствието от други страни членки, дори когато тези процедури се различават от техните собствени, при условие че са уверени, че тези процедури осигуряват съответствие с прилаганите технически регламенти или стандарти, еквивалентни на техните собствени процедури. Признава се, че е възможно да се наложи да бъдат проведени предварителни консултации с цел постигането на взаимно приемлива договореност, по-конкретно относно:

6.1.1. адекватни и постоянни технически възможности на съответните органи за оценяване на съответствието в страната членка износител, за да може да съществува увереност в трайната благонадеждност на резултатите

от тяхното оценяване на съответствието; във връзка с това, като показател за адекватни технически възможности се приема достоверно съответствие със съответни правила или препоръки, издадени от международни органи по стандартизация, потвърдено например чрез акредитация;

6.1.2. ограничаване приемането на резултати от оценяване на съответствието до такива, изготвени от определени органи в страната членка износител.

6.2. Страните членки следва да гарантират, че техните процедури за оценяване на съответствието позволяват, доколкото е възможно, прилагането на разпоредбите на алинея 1.

6.3. Страните членки се насърчават да проявяват готовност да започват преговори по молба на други страни членки за сключване на споразумения за взаимно признаване на резултатите от своите процедури за оценяване на съответствието. Страните членки могат да изискват такива споразумения да отговарят на критериите по алинея 1 и да осигуряват взаимно съгласие относно техния потенциал за улесняване на търговията с въпросните продукти.

6.4. Страните членки се насърчават да допускат участие на органи за оценяване на съответствието, намиращи се на територията на други страни членки, в процедурите за оценяване на съответствието при условия не по-малко благоприятни от тези, предоставени на органи, разположени на тяхна територия или на територията на която и да било друга страна.

Член 7

Процедури за оценяване на съответствието от органи на местното управление

Що се отнася до техните органи на местно управление:

7.1. Страните членки следва да предприемат достъпни за тях разумно обосновани мерки за осигуряване съответствието на правомощията на такива органи с разпоредбите на член 5 и член 6, с изключение на задължението за нотифициране, посочено в член 5, алинеи 6.2 и 7.1.

7.2. Страните членки следва да гарантират, че процедурите за оценяване на съответствието на местните органи на управление на ниво, непосредствено под това на органите на централната власт в страните членки, се нотифицират в съответствие с разпоредбите на член 5, алинеи 6.2 и 7.1, като

отбелязват, че не трябва да се изискват нотификации за процедури за оценяване на съответствието, техническото съдържание на които по същество е същото като това на нотифицирани преди това процедури за оценяване на съответствието на органи на централно управление в засегнатите страни членки.

7.3. Страните членки могат да поискат срещи с други страни членки, да изискват нотификации, включително предоставяне на информация, забележки и обсъждания, посочени по член 5, алинеи 6 и 7, които да се осъществяват чрез органите на централна власт.

7.4. Страните членки не трябва да предприемат мерки, които изискват или насърчават органи на местно управление на тяхна територия да действат по начин, несъвместим с разпоредбите на член 5 и член 6.

7.5. Страните членки са изцяло отговорни по това споразумение за спазването на всички разпоредби на член 5 и член 6. Страните членки следва да формулират и осъществяват положителни мерки и механизми в подкрепа на спазването на разпоредбите на член 5 и член 6 от страна на органи, различни от органите на централната власт.

Член 8

Процедури за оценяване на съответствието от неправителствени организации

8.1. Страните членки следва да предприемат такива достъпни за тях разумно обосновани мерки, с което да гарантират, че неправителствените организации на тяхна територия, които извършват процедури за оценяване на съответствието, спазват разпоредбите на член 5 и член 6, с изключение на задължението за нотифициране на предложените процедури за оценяване на съответствието. В допълнение страните членки не трябва да предприемат мерки, които пряко или косвено изискват или насърчават такива организации да действат по начин, несъвместим с разпоредбите на член 5 и член 6.

8.2. Страните членки следва да гарантират, че техните органи на централна власт приемат процедурите за оценяване на съответствието, извършвани от неправителствени организации, само ако последните спазват разпоредбите на член 5 и член 6, с изключение на задължението за нотифициране на предложени процедури за оценяване на съответствието.

Член 9

Международни и регионални системи

9.1. Когато се изисква положително удостоверяване на спазването на технически регламент или стандарт, страните членки следва, когато практически е възможно, да формулират и да приемат международни системи за оценяване на съответствието и да стават членове на същите или да участват в тях.

9.2. Страните членки следва да предприемат такива достъпни за тях разумно обосновани мерки, които гарантират, че международните и регионалните системи за оценяване на съответствието, в които членуват или участват съответни органи от техните територии, съответстват на разпоредбите на член 5 и член 6. В допълнение страните членки не трябва да предприемат никакви мерки, които пряко или косвено изискват или насърчават такива системи да действат по начин, несъвместим с която и да било от разпоредбите на член 5 и член 6.

9.3. Страните членки следва да гарантират, че техните органи на централната власт приемат международни или регионални системи за оценяване на съответствието само дотолкова, доколкото тези системи съответстват на разпоредбите на член 5 и член 6, според случая.

ИНФОРМАЦИЯ И ПОМОЩ

Член 10

Информация за технически регламенти, стандарти и процедури за оценяване на съответствието

10.1. Всяка страна членка следва да осигури съществуването на информационен център, който да отговоря на всички основателни запитвания от други страни членки и заинтересувани страни в други страни членки, както и да предоставя съответните документи във връзка със:

10.1.1. всякакви технически регламенти, приети или предложени на нейна територия от органи на централната власт или местното управление, от неправителствени организации, които имат законни правомощия да въвеждат технически регламент, или от регионални органи по стандартизация, в които такива органи членуват или участват;

10.1.2. всякакви стандарти, приети или предложени на нейна територия от органи на централната власт или местното управление или от регионални органи по стандартизация, в които такива органи членуват или участват;

10.1.3. всякакви процедури за оценяване на съответствието или предложени процедури за оценяване на съответствието, които се прилагат на нейна територия от органи на централната власт или местното управление или от неправителствени организации, които имат законни правомощия да въвеждат технически регламент, или от регионални органи, в които такива органи членуват или участват;

10.1.4. членството и участието на страната членка или на съответни органи на централната власт или местното управление на нейна територия в международни и регионални органи по стандартизация и системи за оценяване на съответствието, както и в двустранни и многостранни спогодби в обхвата на настоящото споразумение; освен това този информационен център следва да бъде в състояние да предоставя достатъчно информация за разпоредбите на такива системи и спогодби;

10.1.5. мястото на публикуване на съобщения съгласно това споразумение или предоставянето на информация за това, откъде може да се получи такава информация; и

10.1.6. местоположението на информационните центрове, посочени в алинея 3.

10.2. Ако независимо от това по юридически или административни причини една страна членка създаде повече от един информационен център, тази страна членка следва да предостави на останалите страни членки пълна и еднозначна информация за обхвата на отговорността на всеки от тези информационни центрове. В допълнение тази страна членка следва да гарантира, че всички запитвания, неправилно адресирани до друг информационен център, незабавно ще бъдат препратени към правилния информационен център.

10.3. Всяка страна членка следва да предприема такива достъпни за нея разумно обосновани мерки, за да гарантира съществуването на един или повече информационни центрове, които са в състояние да отговорят на всички основателни запитвания от други страни членки и заинтересувани страни в други страни членки, както и да предоставят съответните документи или информация откъде такива могат да бъдат получени, относно:

10.3.1. всякакви стандарти, приети или предложени на нейна територия от неправителствени организации по стандартизация или от регионални органи

по стандартизация, в които такива организации членуват или участват; и

10.3.2. всякакви процедури за оценяване на съответствието или предложени процедури за оценяване на съответствието, които се прилагат на нейна територия от неправителствени организации или от регионални органи, в които такива организации са членове или участници;

10.3.3. членството или участието на съответни неправителствени организации на нейна територия в международни и регионални органи по стандартизация и системи за оценяване на съответствието, както и в двустранни и многостранни спогодби в обхвата на настоящото споразумение; освен това следва да са в състояние да предоставят приемлива информация за разпоредбите на такива системи и спогодби;

10.4. Страните членки следва да предприемат такива достъпни за тях разумно обосновани мерки, за да гарантират, че когато се изискват копия на документи от други страни членки или от заинтересувани страни в други страни членки, в съответствие с разпоредбите на това споразумение, те ще бъдат доставяни на приемлива цена (ако има такава), която без реалните разходи по доставката ще бъде еднаква за местни лица¹ от въпросната страна членка или от която и да било друга страна членка.

10.5. Развитите страни членки следва при поискване от други страни членки да предоставят на английски, френски или испански език преводи на документите, обхванати от конкретна нотификация, или, в случай на обемисти документи - резюме на тези документи.

10.6. Секретариатът следва при получаване на нотификации в съответствие с разпоредбите на това споразумение да разпространи копия от тях до всички страни членки и заинтересувани международни органи по стандартизация и органи за оценяване на съответствието и да привлече вниманието на развиващите се страни членки към нотификации, свързани с продукти от особен интерес за тях.

10.7. Когато страна членка е постигнала споразумение с някоя друга страна или страни по въпроси, свързани с технически регламенти, стандарти или процедури за оценяване на съответствието, които могат да окажат значителен ефект върху търговията, поне една страна членка, която е страна по споразумението, следва да нотифицира чрез Секретариата другите страни членки за продукти, включени в споразумението, и да представи кратко описание на споразумението. Засегнатите страни членки се насърчават да

¹ Под „местни лица” тук се разбира в случай на отделна митническа територия - членка на СТО, физически или юридически лица, със седалище във или имащи реални и действащи промишлени или търговски предприятия на въпросната митническа територия.

започнат, при поискване, консултации с други страни членки с цел да сключат подобни споразумения или да осигурят участието си в такива споразумения.

10.8. Нищо в това споразумение не трябва да се тълкува като изискващо:

10.8.1. публикуването на текстове на език, различен от езика на страната членка;

10.8.2. осигуряването на подробности или копия на проекти, различни от тези, които са на езика на страната членка, с изключение на посоченото в алинея 5; или

10.8.3. страните членки да предоставят информация, разкриването на която считат, че противоречи на техните основни интереси, свързани със сигурността.

10.9. Нотификациите до Секретариата следва да бъдат на английски, френски или испански език.

10.10. Страните членки следва да определят един орган на централната власт, който да е отговорен за прилагането на национално ниво на разпоредбите относно процедурите за нотифициране по това споразумение, с изключение на включените в приложение № 3.

10.11. Ако независимо от това по юридически или административни причини отговорността за процедурите по нотифицирането е разделена между два или повече органа на централната власт, засегнатата страна членка следва да предостави на останалите страни членки пълна и еднозначна информация за обхвата на отговорността на всеки от тези органи.

Член 11

Техническа помощ за други страни членки

11.1. При поискване страните членки следва да консултират другите страни членки, особено развиващите се страни членки, при подготовката на технически регламенти.

11.2. При поискване страните членки следва да консултират другите страни

членки, особено развиващите се страни членки, и да им предоставят техническа помощ при взаимно договорени условия по отношение на създаването на национални органи по стандартизация и участие в международни органи по стандартизация и следва да насърчават своите национални органи по стандартизация да правят същото.

11.3. При поискване страните членки следва да предприемат такива достъпни за тях разумно обосновани мерки за осигуряване на предоставянето на консултации от регулативните органи на тяхна територия на останалите страни членки, особено на развиващи се страни членки, и да им предоставят техническа помощ при взаимно договорени условия относно:

11.3.1. създаването на регулативни органи или органи за оценяване на съответствието на техническите регламенти; и

11.3.2. методите, чрез които най-точно могат да бъдат спазвани изискванията на техните технически регламенти.

11.4. При поискване страните членки следва да предприемат такива достъпни за тях разумно обосновани мерки за осигуряване на предоставянето на консултации на други страни членки и особено на развиващи се страни членки, и да им предоставят техническа помощ при взаимно договорени условия по отношение създаването на органи за оценяване на съответствието на стандарти, приети на територията на страната членка, отправила молбата за консултации.

11.5. При поискване страните членки консултират други страни членки и особено развиващи се страни членки и им предоставят техническа помощ при взаимно договорени условия относно стъпките, които трябва да бъдат предприети от техните производители, ако желаят да имат достъп до системи за оценяване на съответствието, използвани от правителствени органи или неправителствени организации на територията на страната членка, към която е отправено искането.

11.6. Страните членки, които са членове или участници в международни или регионални системи за оценяване на съответствието, при поискване следва да консултират другите страни членки и особено развиващи се страни членки и им предоставят техническа помощ при взаимно договорени условия по отношение на създаването на институциите и правната рамка, които биха им дали възможност да изпълнят задълженията си за членство или участие в такива системи.

11.7. При поискване страните членки следва да насърчават органите на тяхна територия, които са членове или участници в международни или регионални системи за оценяване на съответствието, да консултират други страни членки и особено развиващи се страни членки и да обсъждат техни искания за техническа помощ по отношение на създаването на институциите, които биха позволили на съответните органи на тяхна територия да изпълнят задълженията във връзка с членство или участие.

11.8. При предоставяне на консултации и техническа помощ на други страни членки по смисъла на алинеи от 1 до 7 страните членки отдават приоритет на нуждите на най-слабо развитите страни членки.

Член 12

Специално и диференцирано третиране на развиващи се страни членки

12.1. Страните членки следва да предоставят диференцирано и по-благоприятно третиране на развиващи се страни членки по това споразумение чрез следните разпоредби, както и чрез съответните разпоредби на други членове на настоящото споразумение.

12.2. Страните членки следва да обръщат особено внимание на разпоредбите на това споразумение, засягащи правата и задълженията на развиващи се страни членки, и да имат предвид специфичните потребности на развитието, финансирането и търговията на развиващите се страни членки, при прилагането на това споразумение, както в национален аспект, така и при действието на институционалните договорености в това споразумение.

12.3. При подготвянето и прилагането на технически регламенти, стандарти и процедури за оценяване на съответствието страните членки следва да имат предвид специфичните потребности на развитието, финансирането и търговията на развиващите се страни членки с оглед на гарантирането, че такива технически регламенти, стандарти и процедури за оценяване на съответствието не създават излишни пречки пред износа от развиващи се страни членки.

12.4. Страните членки признават, че въпреки евентуалното наличие на международни стандарти, правила или препоръки при своите конкретни технологични и социално-икономически условия развиващите се страни членки приемат определени технически регламенти, стандарти или процедури за оценяване на съответствието, насочени към запазване на вътрешни технологични и производствени методи и процеси, съвместими с техните потребности на развитие. Затова страните членки признават, че не

бива да се очаква от развиващите се страни членки да използват международни стандарти като база за техническите регламенти или стандарти, които създават, включително методи за изпитание, които не съответстват на техните потребности на развитието, финансирането и търговията.

12.5. Страните членки следва да предприемат такива достъпни за тях разумно обосновани мерки, за да гарантират, че организацията и действието на международните органи по стандартизация и международните системи за оценяване на съответствието улесняват активното и представително участие на съответни органи във всички страни членки, като се имат предвид специфичните проблеми на развиващи се страни членки.

12.6. Страните членки следва да предприемат такива достъпни за тях разумно обосновани мерки, които гарантират, че при поискване от развиващите се страни членки, международните органи по стандартизация ще обсъждат възможността за и ако е уместно, подготовката на международни стандарти относно продукти от особен интерес за развиващите се страни членки.

12.7. В съответствие с разпоредбите на член 11 страните членки следва да предоставят техническа помощ на развиващите се страни членки, за да гарантират, че подготвянето и прилагането на технически регламенти, стандарти и процедури за оценяване на съответствието не създават ненужни пречки пред разширяването и диверсификацията на износа от развиващи се страни членки. При определяне на условията за техническа помощ следва да се има предвид етапът на развитие на страните членки и по-специално на най-слабо развитите страни членки, които са отправили молбата.

12.8. Признава се, че развиващи се страни членки могат да срещнат специфични проблеми, включително институционални и инфраструктурни проблеми, в областта на подготвянето и прилагането на технически регламенти, стандарти и процедури за оценяване на съответствието. Признава се и че специфичните нужди на развитието и търговията на развиващите се страни членки, както и етапът на технологичното им развитие могат да ограничат способността им да изпълняват изцяло задълженията си по настоящото споразумение. Ето защо страните членки следва изцяло да имат предвид този факт. Следователно с цел развиващите се страни членки да могат да спазват разпоредбите на това споразумение, Комитетът по техническите пречки пред търговията, посочен по член 13 (наричан в това споразумение "Комитетът"), има право да предоставя при поискване конкретни, ограничени по време, цялостни или частични изключения от задълженията по това споразумение. При обсъждането на такива искания Комитетът следва да има предвид специфичните проблеми в областта на подготвянето и прилагането на технически регламенти, стандарти и процедури за оценяване на съответствието и специфичните

нужди на развитието и търговията на развиващата се страна членка, както и етапа на технологичното ѝ развитие, които могат да попречат на способността ѝ да изпълнява изцяло задълженията си по това споразумение. Комитетът следва да има предвид по-точно специфичните проблеми на най-слабо развитите страни членки.

12.9. По време на консултациите развитите страни членки следва да имат предвид особените трудности, които срещат развиващите се страни членки при формулиране и прилагане на стандарти и технически регламенти и процедури за оценяване на съответствието и в желанието си да помогнат на развиващите се страни членки в усилията им в тази насока развитите страни членки следва да имат предвид специфичните нужди на развиващите се страни по отношение на финансирането, търговията и развитието.

12.10. Комитетът периодично ще разглежда специалното и диференцирано третиране, както е заложено в това споразумение, предоставяно на развиващи се страни членки на национално и международно ниво.

ИНСТИТУЦИИ, КОНСУЛТАЦИИ И УРЕЖДАНЕ НА СПОРОВЕ

Член 13

Комитет по техническите пречки пред търговията

13.1. С настоящото се създава Комитет по техническите пречки пред търговията, състоящ се от представители на всяка една от страните членки. Комитетът трябва да избира свой председател и да се събира при необходимост, но не по-рядко от веднъж годишно, с цел да даде възможност на страните членки да се консултират по всички въпроси, свързани с действието на това споразумение, или напредъка в постигането на неговите цели, и следва да поема отговорности, произтичащи по силата на това споразумение или възложени му от страните членки.

13.2. Комитетът следва да създава работни групи или други органи при необходимост, които поемат отговорности, възложени им от Комитета съгласно съответните разпоредби на това споразумение.

13.3. Подразбира се, че трябва да се избягва излишното дублиране между работата по това споразумение и тази на ръководствата в други технически органи. Комитетът проучва този проблем с оглед свеждането до минимум

на такова дублиране.

Член 14

Консултации и уреждане на спорове

14.1. Консултациите и уреждането на спорове относно всички въпроси, засягащи действието на това споразумение следва да се провеждат под егидата на Органа за уреждане на спорове и да бъдат съобразени, *mutatis mutandis*, с разпоредбите на член XXII и член XXIII на ГАТТ (1994), както са разработени и приложени от Договореността относно уреждане на спорове.

14.2. По искане на страна по спор или по своя инициатива, т.нар. „панел” (група на съдебните заседатели) може да създаде техническа експертна група, която да оказва помощ по въпроси от технически характер, които изискват подробно обсъждане от експерти.

14.3 Техническите експертни групи следва да се ръководят от процедурите по приложение № 2.

14.4 Описаните по-горе разпоредби за уреждане на спорове могат да се прилагат в случаи, когато страна членка приеме, че друга страна членка не е постигнала задоволителни резултати в съответствие с членове 3, 4, 7, 8 и 9 и нейните търговски интереси са сериозно засегнати. В това отношение такива резултати следва да бъдат еквивалентни на онези, които биха били постигнати, ако въпросният орган е страна членка.

Член 15

Заклучителни разпоредби

Резерви

15.1. Нито една от разпоредбите в това споразумение не може да бъде приемана с резерви без съгласието на останалите страни членки.

Преглед

15.2. Всяка страна членка следва незабавно след датата на влизане в сила на Споразумението за създаване на СТО за нея да информира Комитета за съществуващи или предприети мерки за осигуряване прилагането и администрирането на това споразумение. Впоследствие всякакви промени на такива мерки също се нотифицират пред Комитета.

15.3. Комитетът следва ежегодно да прави преглед на прилагането и действието на това споразумение, като взема предвид неговите цели.

15.4. Не по-късно от края на третата година след датата на влизане в сила на Споразумението за създаване на СТО и в края на всеки тригодишен период след това Комитетът прави преглед на действието и прилагането на това споразумение, включително разпоредбите, свързани с прозрачността, с оглед подготвянето на препоръки и поправки на правата и задълженията по това споразумение, когато е необходимо, за да осигури взаимни икономически изгоди и баланс на правата и задълженията, без да се накърнява действието на разпоредбите на член 12. Като взема предвид, *inter alia*, опита, натрупан при прилагането на това споразумение, Комитетът, когато е уместно, представя пред Съвета за търговия със стоки предложения за изменения и допълнения на текста на това споразумение.

Приложения

15.5. Приложенията към това споразумение съставляват неделима част от него.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1

ТЕРМИНИ И ТЕХНИТЕ ДЕФИНИЦИИ ЗА ЦЕЛИТЕ НА ТОВА СПОРАЗУМЕНИЕ

Термините, представени в шестото издание на Ръководство 2 на МОС/МЕК:1991, „Общи термини и техните дефиниции, касаещи стандартизацията и свързаните с нея дейности”, когато се използват в това споразумение, имат същото значение, каквото е отразено в дефинициите на упоменатото ръководство, като се има предвид, че услугите са извън обхвата на това споразумение.

Независимо от това за целите на това споразумение се прилагат следните дефиниции:

1. Технически регламент

Документ, който описва характеристики на продукта или свързаните с тях процеси и производствени методи, включително прилаганите административни разпоредби, спазването на които е задължително. Той може също така да включва или да съдържа предимно изисквания за терминология, символи, опаковка, маркировка или етикетировка, съобразно приложимостта им към продукт, процес или производствен метод.

Обяснителна бележка

Дефиницията в Ръководство 2 на МОС/МЕК не е изчерпателна, а се базира на така наречената система от „изграждащи блокове”.

2. Стандарт

Документ, одобрен от официално признат орган, който предоставя за широко и многократно използване правила, указания или характеристики за продукти или свързани с тях процеси и производствени методи, спазването на които не е задължително. Той може също да включва или да се занимава изключително с изисквания за терминология, символи, опаковка, маркировка или етикетировка, съобразно приложимостта им към продукт, процес или производствен метод.

Обяснителна бележка

Термините, както са определени в Ръководство 2 на МОС/МЕК, обхващат продукти, процеси и услуги. Това споразумение включва само технически регламенти, стандарти и процедури за оценяване на съответствието, свързани с продукти или процеси и производствени методи. Стандартите, както са определени в Ръководство 2 на МОС/МЕК, могат да бъдат задължителни или доброволни. За целите на това споразумение стандартите са определени като доброволни, а техническите регламенти като задължителни документи. Стандартите, изготвени от международната общност по стандартизация, се основават на консенсус. Това споразумение обхваща също документи, които не се основават на консенсус.

3. Процедури за оценяване на съответствието

Всяка процедура, използвана пряко или косвено, за да се определи дали са изпълнени съответните изисквания на техническите регламенти или стандарти.

Обяснителна бележка

Процедурите за оценяване на съответствието включват, *inter alia*, процедури за изготвяне на мостри, за изпитание и проверка; оценка, удостоверяване и гарантиране на съответствието; регистрация, акредитация и одобрение, както и комбинации от тези дейности.

4. Международен орган или система

Орган или система, членството в които е открито за съответните органи най-малко на всички страни членки.

5. Регионален орган или система

Орган или система, членството в които е открито за съответните органи само на някои от страните членки.

6. Орган на централната власт

Централна власт, нейни министерства и отдели или всеки орган под контрола на централната власт във връзка с въпросната дейност.

Обяснителна бележка

Що се отнася до Европейските общности, се прилагат разпоредбите, отнасящи се до органите на централната власт. Независимо от това в рамките на Европейските общности могат да се създават регионални органи или системи за оценяване на съответствието и в такива случаи се прилагат разпоредбите на това споразумение за регионалните органи или системи за оценяване на съответствието.

7. Орган на местно управление

Управление, различно от централната власт (напр. щати, провинции, федерални провинции, кантони, общини и др.), негови министерства или отдели или всеки орган под контрола на такова управление във връзка с въпросната дейност.

8. Неправителствени организации

Орган, различен от орган на централната власт или орган на местно управление, включително неправителствен орган, който има законни правомощия да въвежда технически регламент.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2

ТЕХНИЧЕСКИ ЕКСПЕРТНИ ГРУПИ

Следните процедури следва да се прилагат спрямо технически експертни групи, създадени в съответствие с разпоредбите на член 14.

1. Техническите експертни групи са подчинени на т. нар. „панел” - група на съдебни заседатели. Пълномощията на първите и подробните процедури за работа следва да се определят от т. нар. "панел" и следва да се отчитат пред него.

2. Участието в техническите експертни групи следва да се ограничава само до професионално утвърдени лица, с опит в дадената област.

3. Граждани на страни по спора не могат да работят в техническа експертна група без общото съгласие на страните по спора, освен при изключителни обстоятелства, когато групата на съдебните заседатели реши, че необходимостта от специализирана научна експертиза не може да бъде удовлетворена по друг начин. Правителствени длъжностни лица на страни по спора не могат да работят в техническа експертна група. Членовете на технически експертни групи следва да работят в качеството си на частни лица, а не като представители на правителства, нито пък като представители на някаква организация. Ето защо правителства или организации не могат да им дават инструкции относно въпроси, разглеждани от техническата експертна група.

4. Техническите експертни групи могат да се консултират и да търсят информация и да искат технически консултации от всякакви източници, приети от тях за подходящи. Преди една техническа експертна група да потърси такава информация или да поиска консултации от източник под юрисдикцията на страна членка, тя следва да информира правителството на тази страна членка. Всяка страна членка следва да отговори незабавно и пълно относно исканата от техническа експертна група информация, която техническата експертна група счита за необходима и уместна.

5. Страните по спора следва да имат достъп до цялата съответна информация, предоставена на техническата експертна група, освен ако тя не е с поверителен характер. Поверителната информация, предоставена на техническата експертна група, не трябва да се предоставя без официално упълномощаване от правителството, организацията или лицето, които предоставят информацията. Когато от техническата експертна група се изисква такава информация, но техническата експертна група не е

упълномощена да разпространява такава информация, правителството, организацията или лицето, които предоставят информацията, представят неверително резюме на информацията.

6. Техническата експертна група следва да представи проектодоклад пред засегнатите страни членки с оглед получаване на техните забележки и вземането им предвид, според случая, в заключителния доклад, който също се разпространява до засегнатите страни членки, когато бъде представен пред групата на съдебните заседатели.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 3

КОДЕКС НА ДОБРАТА ПРАКТИКА ЗА ПОДГОТОВКА, ПРИЕМАНЕ И ПРИЛАГАНЕ НА СТАНДАРТИ

Общи разпоредби

А. За целите на този Кодекс следва да се прилагат дефинициите от приложение № 1 към това споразумение.

Б. Този Кодекс е открит за приемане от всички органи по стандартизация на територията на страна членка на СТО, независимо дали е орган на централната власт, орган на местното управление или неправителствена организация; от всички правителствени регионални органи по стандартизация, в които един или повече членове са страни членки на СТО; и от всички неправителствени регионални организации по стандартизация, в които един или повече членове се намират на територията на страна членка на СТО (наричани в този Кодекс общо „органи по стандартизация” и поотделно „органът по стандартизация”).

В. Органите по стандартизация, които са приели или са се оттеглили от този Кодекс, нотифицират Информационния център на МОС/МЕК в Женева за този факт. Нотификацията следва да включва името и адреса на въпросния орган и обхвата на неговата текуща и очаквана дейност по стандартизация. Нотификацията може да бъде изпратена или директно до Информационния център на МОС/МЕК, или чрез националния орган - член на МОС/МЕК, или за предпочитане, чрез съответния национален орган - член на ISONET, или международен филиал на ISONET според случая.

Разпоредби по същество

Г. По отношение на стандартите органът по стандартизация следва да предостави третиране на продукти с произход от територията на друга страна членка на СТО, което е не по-малко благоприятно от това, предоставено на подобни продукти от местен произход и на подобни продукти с произход от която и да било друга страна.

Д. Органът по стандартизация следва да гарантира, че стандартите не се подготвят, приемат или прилагат с цел да или по начин, създаващ излишни пречки пред международната търговия.

Е. Когато съществуват международни стандарти или приключването им е непосредствено предстоящо, органът по стандартизация следва да ги използва в цялост или съответни техни части като база за стандартите, които разработва, освен в случаите, когато такива международни стандарти или съответни техни части биха били неефективни или неподходящи, например поради недостатъчно ниво на защита, поради фундаментални климатични или географски фактори или фундаментални технологични проблеми.

Ж. С оглед на хармонизирането на стандартите на възможно по-широка основа, органът по стандартизация следва да взема пълно участие по подходящ начин, в границите на своите ресурси, при подготвянето от съответните международни органи по стандартизация на международни стандарти за съответния предмет на дейността, за който той или е приел, или очаква да приеме стандарти. За органи по стандартизация на територията на страна членка участието в конкретна международна дейност по стандартизация следва да се осъществява, когато е възможно чрез делегация, представляваща всички органи по стандартизация на територията, които са приели или очакват да приемат стандарти относно съответния предмет на дейността, с която е свързана международната дейност по стандартизация.

З. Органът по стандартизация на територията на страна членка следва да положи всички усилия, за да избягва дублирането или припокриването на работата на други органи по стандартизация на националната територия или по отношение на работата на съответни международни или регионални органи по стандартизация. Те също следва да полагат всички усилия за постигане на национален консенсус по разработваните от тях стандарти. Съответно регионалният орган по стандартизация следва да полага всички усилия, за да избягва дублирането или припокриването на работата на съответните международни органи по стандартизация.

И. Когато е уместно, органът по стандартизация следва да специфицира стандарти, основаващи се на изискванията за продукта по отношение на неговата функционалност, а не на конструктивни или описателни характеристики.

Й. Най-малко веднъж на всеки шест месеца органът по стандартизация следва да публикува работна програма, включваща неговото название и адрес, стандартите, които разработва в момента, и стандартите, които е приел през предходния период. Стандартът е в процес на подготвяне от момента, в който е взето решение за разработване на стандарт, до приемането му. Названията на конкретните проектостандарти при поискване се предоставят на английски, френски или испански език. Съобщение за съществуването на работна програма следва да се публикува в национално или, според случая, в регионално издание по стандартизация.

Работната програма следва да посочва за всеки стандарт, в съответствие с правилата на ISONET, класификацията, отнасяща се до съответния предмет на дейност, достигнатия етап в разработването на стандарта и справки за международни стандарти, взети като база. Не по-късно от времето на публикуване на неговата работна програма органът по стандартизация нотифицира за нейното съществуване Информационния център на МОС/МЕК в Женева.

Нотификацията съдържа названието и адреса на органа по стандартизация, названието и броя на изданието, в което е публикувана работната програма, периода, за който се отнася работната програма, неговата цена (ако има такава) и как и откъде може да бъде получена. Нотификацията може да бъде изпратена директно до Информационния център на МОС/МЕК или за предпочитане чрез съответния национален член или международен филиал на ISONET според случая.

К. Националният член на МОС/МЕК следва да положи всички усилия да стане член на ISONET или да определи друг орган, който да стане член на ISONET, както и да придобие възможно най-висш тип членство за член на ISONET. Други органи по стандартизация следва да полагат всички усилия да се асоциират с члена на ISONET.

Л. Преди да приеме стандарт, органът по стандартизация следва да предостави период от най-малко 60 дни за представяне на забележки по проектостандарта от заинтересуваните страни на територията на страната членка на СТО. Този период може независимо от това да бъде съкратен в случаи, когато възникнат или съществува опасност от възникване на неотложни проблеми, свързани с безопасността, здравето или околната среда. Не по-късно от началото на периода за предоставяне на забележки органът по стандартизация следва да публикува съобщение, оповестяващо периода за забележки, в изданието, посочено по точка "Й" по-горе. Такова съобщение включва, доколкото е възможно, информация за това, дали проектостандартът се отклонява от съответните международни стандарти.

М. При поискване от някоя от заинтересуваните страни на територията на страна членка на СТО органът по стандартизация следва незабавно да предостави или уреди да бъде предоставено копие от проектостандарта, който е представил за забележки. Всякакви такси, начислени за тази услуга, освен реалните разходи по доставката, следва да бъдат еднакви за местни и чужди лица.

Н. Органът по стандартизация следва да има предвид при по-нататъшната обработка на стандарта забележките, получени през периода за представянето им. На забележките, получени чрез органи по стандартизация, които са приели този Кодекс на добрата практика, при

поискване трябва да се отговаря възможно най-бързо. Отговорът следва да включва обяснение защо е необходимо отклонение от съответните международни стандарти.

О. След приемането му стандартът следва незабавно да бъде публикуван.

П. При поискване от някоя заинтересувана страна на територията на страна членка на СТО органът по стандартизация следва незабавно да предостави или уреди предоставянето на копие от последната си работна програма или от стандарт, който е подготвил. Всички такси, начислени за тази услуга, освен реалните разходи по доставката, следва да бъдат еднакви за местни и чужди лица.

Р. Органът по стандартизация следва да приема отзивчиво и да дава адекватна възможност за консултации по отношение на разяснения, свързани с действието на този Кодекс, поискани от органи по стандартизация, които са приели този Кодекс на добрата практика. Той следва да положи обективни усилия, за да отговори на всички жалби.